

Nieuwsbrief algemeen 2017.1

Terugblik 2016

Leden

In 2016 telde de vereniging 32 leden, waaronder vrijwilligers en praktiserende veehouders.

De weidevogelpas:

Om zich te kunnen legitimeren als door de "Vereniging Weidevogelbescherming Staphorsterveld e.o." erkende nestbeschermer heeft de vereniging een weidevogelpas ontwikkeld. Naast de weidevogelpas is de handtekening van de eigenaar van het land, waarop wordt gezocht, verplicht. Aspirant zoekers mogen alleen het veld in onder begeleiding van een pashouder. De pas wordt elk jaar afgestempeld door de vereniging. De handtekening van de betreffende veehouder op wiens land men zoekt is 5 jaar geldig. Met politie en BOA's is afgesproken dat er gecontroleerd wordt op het bezit van de weidevogelpas

Dat er gecontroleerd wordt bewijst deze foto

Activiteiten

Ten behoeve van de bescherming van weidevogels heeft de vereniging zich, naast het actief zoeken en beschermen van nesten en kuikens van weidevogels, ingezet voor en beziggehouden met o.a.

- aanschaf van beschermingsmateriaal
- "fabricage" van nestbeschermers bij gebruik van de sleepslang bij bemesting
- medewerking aan een onderzoek naar predatie van weidevogelnesten d.m.v. cameravallen
- medewerking aan de BTS-telling (dit jaar met name de zgn. "gezinnentelling": het vastleggen van aantallen en soorten oudervogels met kuikens die eind mei in het gebied rondlopen)
- medewerking aan de ontwikkeling van het zoeken van (weidevogel)nesten door drones.

Daarnaast zijn er meerdere contacten met de Agrarische Natuurvereniging Horst en Maten geweest.

Cursussen, voorlichting e.d.

Weidevogelcursus: In het voorjaar van 2016 is een weidevogelcursus georganiseerd.

De cursus bestond uit een basisdeel (2 avonden), een deel dataverwerking en een praktijkdeel.

Alle cursussen stonden onder leiding van ing. Jan Nagel van "Landschapsbeheer Flevoland" en waren gratis voor de cursisten.

De vereniging heeft deelgenomen aan de volgende evenementen:

- bemensing van een stand op een vrijwilligersbeurs, georganiseerd door de gemeente Staphorst.
- Bemensing van een stand tijdens de Boerendag Rouveen.
- Expositie Weidevogels in de Veldschuur te Rouveen.

Legselgegevens

In 2016 zijn 340 nesten van weidevogels gevonden. Zie nieuwsbrief 1, november 2016. Hiervan is 47% uitgekomen en 28% gepredeerd. 15% van de nesten is door onbekende oorzaken niet uitgekomen. Deze nesten zijn hoogstwaarschijnlijk gepredeerd, hetgeen de predatie op 43% doet uitkomen. Op 8% van de nesten is geen eindcontrole gedaan.

Als gevolg van werkzaamheden is 1% van de nesten niet uitgekomen en eveneens 1% van de nesten is vroegtijdig door de oudervogels verlaten.

Van zowel de gele kwikstaart als roodborsttapuit is een nest gevonden. Van de slobend en kraakend zijn elk 2 nesten gevonden.

Wulp bij haar nest

Nest van roodborsttapuit

Scholeksters bij nest
(let op nest in mandje)

Gevonden legsels in 2016 en voorgaande jaren:

	<i>wulp</i>	<i>kievit</i>	<i>grutto</i>	<i>scholekster</i>	<i>tureluur</i>	<i>slobend</i>
2016	74	176	38	22	23	2
2015*	75	95	29	10	5	
2014	79	91	50	22	16	4
2013	97	162	48	22	12	
2012	103	188	52	25	5	
2011	80	133	37	22	5	

* Gegevens boerenlandvogels

Bovenstaande tabel geeft slechts een indicatie aan wat betreft de ontwikkeling van het aantal broedparen weidevogels in het Staphorsterveld. Het betreft immers het aantal gevonden nesten. Het aantal gevonden nesten is sterk afhankelijk van de mate waarin gezocht is en de kunde van de zoekers. Daarnaast zijn in de jaren 2011-2014 de gevonden nesten uit de reservaatgebieden niet meegenomen.

Toch kan voorzichtig geconcludeerd worden dat het met de wulp en grutto slechter gaat en met de tureluur beter. De kievit en scholekster blijven stabiel.

Predatie per soort.

In totaal zijn 92 nesten gepredeerd. Als belangrijkste predatoren zijn de vos (12x) en de zwarte kraai (12x) genoemd.

Daarnaast de mens (2x), hermelijn of wezel (2x). De rest is onbekend.

VERENIGING WEIDEVOGELBESCHERMING STAPHORSTERVELD E.O.

Het blijkt dat vooral de grote “open” nesten van wulp en scholekster het vaakst worden gepredeerd, gevolgd door de nesten van de Kievit. De predatie is minder bij de verscholen nesten van grutto en tureluur.

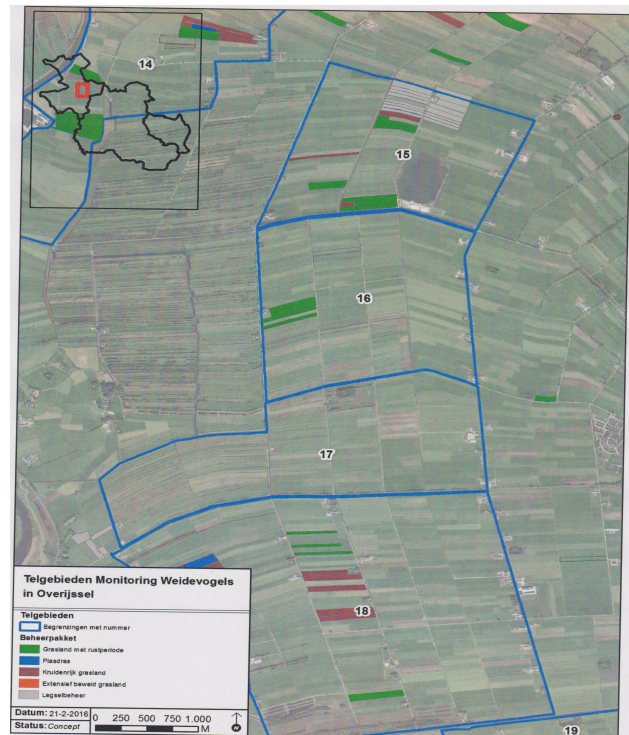
Foto: ei gepredeerd door marterachtige.

	aantal nesten	nesten gepredeerd	% gepredeerd
wulp	73	25	34
grutto	38	8	21
kievit	176	49	28
scholekster	22	7	32
tureluur	23	3	13

Predatieonderzoek

Onder leiding van het ecologisch onderzoeksbureau Altenburg en Wymenga (A&W) is met behulp van camera's onderzoek verricht naar de oorzaak van predatie van eieren. Het onderzoek is uitgevoerd en ondersteund door de bij Landschap Overijssel aangesloten vrijwilligersgroepen, de weidevogelkringen en de Collectieven in Overijssel met inliggende Agrarische Natuurverenigingen en heeft plaatsgevonden in de weidevogelgebieden Lierderbroek, Staphorsterveld en Tolhuislanden.

In het Staphorsterveld is het onderzoek uitgevoerd in de gebieden 15, 16 en 18 (zie kaartje hierboven).

Het eindverslag van het onderzoek is nog niet gereed.

Uit voorlopige gegevens blijkt dat in het Staphorsterveld de vos de belangrijkste predator is geweest, gevolgd door de zwarte kraai.

BTS (Bruto Territoriaal Succes) telling (bron: boerenlandvogel monitor van landschappen NL)

In het gebied Staphorsterveld zijn de BTS-tellingen uitgevoerd in de gebieden 15-18 (zie kaartje vorige pagina) Het gebied is ongeveer 1530 ha. groot.

Resultaten 2016.

<i>Jaar 2016</i>	<i>Grutto (aantal paren)</i>			<i>Wulp (aantal paren)</i>			<i>Tureluur (aantal paren)</i>		
<i>week</i>	16	21	% (BTS)	16	21	% (BTS)	16	21	% (BTS)
<i>Oosterslag</i>	15	9	60	13	6	46,2	3	4	133
<i>Veerslootlanden noord</i>	3	1	33,3	24	6	25	6	3	50
<i>Veerslootlanden zuid</i>	5	5	100	16	6	37,5	6	4	66,7
<i>Zuideindigerslag</i>	12	1	8,3	31	1	3,2	1	1	100
<i>totaal</i>	33	16	48,5	84	19	22,6	16	12	75

Resultaten 2015

<i>Jaar 2015</i>	<i>Grutto (aantal paren)</i>			<i>Wulp (aantal paren)</i>			<i>Tureluur (aantal paren)</i>		
<i>week</i>	16	21	% (BTS)	16	21	% (BTS)	16	21	% (BTS)
<i>totaal</i>	27	6	22	78	13	17	15	9	60

Voor het in stand houden van de soort dient het BTS boven de 50% te liggen. Voor een stabiele populatie zelfs boven de 65%.

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat het aantal getelde broedvogelparen in 2016 hoger was dan in 2015.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het gebied Veerslootlanden zuid in 2015 niet is geteld.

In 2016 hebben meer dan 2x zoveel gruttopen jongen voortgebracht dan in 2015. Het aantal gruttopen dat jongen heeft gekregen nadert de 50%.

Het aantal wulpenparen dat in 2016 jongen heeft voortgebracht is groter dan in 2015, doch het aantal is te laag om de soort in stand te houden. De tureluur daarentegen doet het de laatste 2 jaren goed.

De resultaten in Zuideindigerslag in 2016 zijn slecht. Dit is o.a. de wijten aan veel predatie door vossen, hetgeen in het predatieonderzoek is bevestigd.

ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling)

De vereniging heeft vanaf de oprichting een ANBI-status. Giften aan de vereniging kunnen daardoor binnen de fiscale regels aftrekbaar zijn voor de inkomsterbelasting.

Voornemens voor het jaar 2017

Digitale invoer gevonden nesten

Het is de bedoeling dat de vrijwilligers vanaf dit jaar alle gevonden nesten digitaal invoeren. Zodoende kan een agrariër altijd een overzicht krijgen van de nesten die op zijn percelen aanwezig zijn en waar ze liggen.

Nesten op bouwland

De vereniging bezit mandjes waarin een nest met eieren geplaatst kan worden. Tijdens werkzaamheden op het bouwland kan het mandje met het nest eenvoudig enkele meters verplaatst worden. Het is wel belangrijk dat het mandje weer wordt ingegraven, zodat het nest niet boven het maaiveld uitsteekt.

VERENIGING WEIDVOGELBESCHERMING STAPHORSTERVELD E.O.

Sleepslangen

De vereniging heeft beschermingsmaterialen in de vorm van aangepaste pannen aangeschaft om verlies van nesten door sleepslangen tegen te gaan.

Rasters

Dit jaar zullen weer nesten worden omrasterd. Dit om predatie door de vos (en marterachtigen) tegen te gaan.

Last minute beheer

In het kader van kuikenbescherming zal de vereniging daarvoor in aanmerking komende agrariërs wijzen op de mogelijkheden van last minute beheer. Wanneer een agrariër van plan is te gaan maaien en merkt, dat er kuiken of veel nesten aanwezig zijn op percelen binnen het aangewezen weidvogelgebied, kan hij tegen vergoeding een ad hoc pakket voor één seizoen afsluiten voor aangepast maaibeheer. De diverse mogelijkheden zijn beschreven in de folder Last minute beheer van het Collectief Noordwest Overijssel.